

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ від 28 ТРАВНЯ 2020

ТЕМА: ЗАХИСТ КОЛОСА ВІД ХВОРОБ

На даний час у більшості регіонів України утримується висока вологість, спостерігаються часті опади, сприятливі для поширення грибних хвороб на колосових культурах. Такі ж погодні умови прогнозуються й надалі, у червні. Через це підвищуються ризики ураження листя іржею, плямистостями, борошнистою росою, а колосся – перш за все, фузаріозом, а також супутніми хворобами (септоріозом, альтернаріозом, гельмінтоспоріозами).

Ураження колосся можливе від фази виголошування і до кінця вегетації. Але найбільш шкідливим є раннє ураження. Максимально уразливими колоски стають на час цвітіння, коли відкриваються колоскові лусочки. Якщо в цей період випадають часті дощі, спори патогенів, потрапляючи на колосся, швидко проростають в краплях води, з цими краплями затікають по лусочках до зав'язі і уражують її (фото 1).

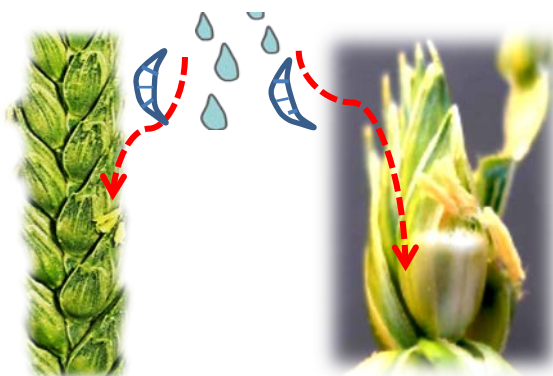

Фото 1. Інфікування зав'язі та зернівки, що формується

Симптоми зараження колосся фузаріозом:

- в період формування–наливу зернівок – на зелених колосках добре помітно побіління лусочок, окремих колосків чи частин колоса, при ураженні деякими видами *Фузаріїв* чи збудником снігової плісняви (*Microdochium nivale*) – очкова плямистість на лусочках (фото 2);

Фото 2. Симптоми ураження: а – побіління окремих колосків; б, в – часткова або суцільна білоколосиця; г – очкові плями на лусочках

- симптоми в період дозрівання – колосся часто прямостояче, на лусочках темні штрихи, плями, у вологу погоду рожевий, жовтуватий, червонувато-помаранчевий наліт спороношення (найчастіше – у місцях змикання лусочок,

фото 3); на зернівках – такий же наліт чи рожеві коростинки, потемніння зародка; зернівки щуплі, невивпнені, тьмяні, з крижким ендоспермом і глибокою борідкою.

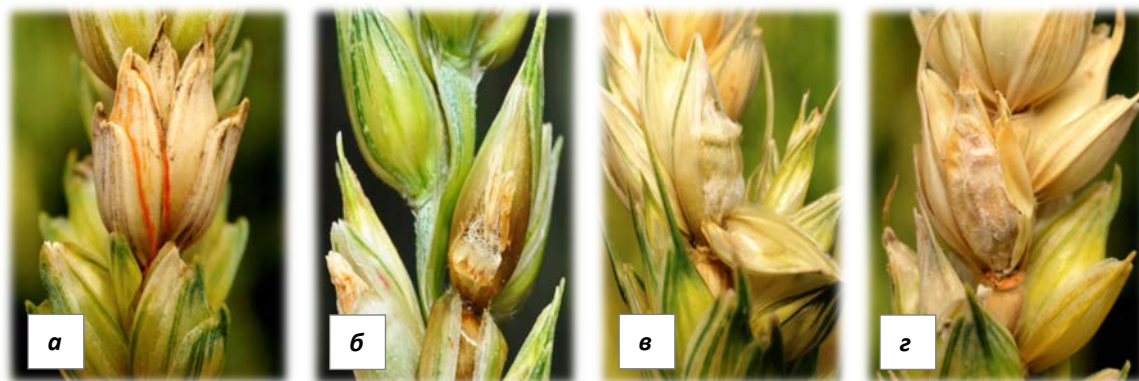

Фото 3. Симптоми фузаріозу: а – помаранчевий наліт на лусочках; б-г – рожевий наліт на зернівках

Середина цвітіння, коли відкриті лусочки більшості колосків – період найбільшого ризику ураження фузаріозом. І, відповідно, у цю ж фазу найвищою є ефективність фунгіцидного захисту.

Але слід пам'ятати, що *триазол*-вмісні препарати, які найчастіше застосовують проти фузаріозу колоса, можуть негативно впливати на фертильність пилку, тобто знижувати озерненість.

У польових дослідженнях доведено, що **НАЙБІЛЬШ ПРАВИЛЬНИМ І РЕЗУЛЬТАТИВНИМ ЩОДО ЗАХИСТУ КОЛОСА і збереження врожаю Є ОБПРИСКУВАННЯ КОЛОСЯ НА ПОЧАТКУ ЦВІТІННЯ – коли у близько 70 % колосів назовні з'являються перші пиляки (тобто пиляки з колосків, розташованих у центральній частині колоса)**

Початок цвітіння:
поодинокі пиляки інтенсивно жовтого кольору видно в центральній частині колоса

Середина цвітіння:
пиляки вийшли назовні з більшості колосків у центральній частині колоса

Кінець цвітіння:
пиляки в центральній частині відсутні чи світло-жовтого кольору, розтріскані, поодинокі яскраво-жовті пиляки видно на верхніх і найнижчих колосках

Через погодні умови травня цього року ризики ураження пшениці фузаріозом надзвичайно великі, усім господарникам радимо обов'язково провести фунгіцидні обробки для захисту колоса.

Якщо через погодні умови (часті дощі) або технологічні причини немає можливості провести обприскування на початку цвітіння пшениці, застосування фунгіцидів пізніше (до кінця цвітіння) також має сенс, хоча ефективність захисту буде дещо меншою.

ВИБІР ПРЕПАРАТІВ ВІД КОМПАНІЇ НЕРТУС:

Обробка на початку чи в кінці цвітіння

БЕРКУТ (тебуконазол, 250 г/л) **1,0 л/га**

ефективний проти фузаріозу, а також альтернаріозу і септоріозу колоса

ВІРТУОЗ (пропіконазол, 250 г/л + ципроконазол, 80 г/л) **0,5 л/га**

ефективний проти фузаріозу і септоріозу колоса

За необхідності обробки у фазі масового цвітіння

ТІОМА (тіофанат-метил, 500 г/л) **1,2-1,5 л/га**

ефективний проти фузаріозу, діюча речовина з класу бензімідазолів, не впливає на фертильність пилку, тому можна застосовувати у будь-якій фазі цвітіння